

ТЕЛЕ

№ 24 (1422)
15 червня 2023

ЕКСПРЕСС

Інформаційно-рекламний щотижневик ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

АТТРИБУТЕ

сумки та аксесуари

Сонцезахисні окуляри літо 2023

Сумки

Валізи

Ремені

Гаманці

Парасолі

 [attribute_sumki](https://www.instagram.com/attribute_sumki)

Чекаємо за адресами:

просп. Героїв Дніпра, 42

вул. Миру, 25 ТЩ

НОВИНИ КОРОТКО

Героям слава!

9 червня Горішньоплавнівська громада попрощалася із загиблим героєм Сергієм Ліщенком.

17 травня 2022 року горішньоплавнинянин добровольцем став до лав ЗСУ. 6 червня 2023 року в бою за незалежність України механік-водій, матрос морської піхоти Збройних сил України Сергій Ліщенко героїчно загинув біля населеного пункту Ремівка Запорізької області.

Військового поховали з почестями на території військового меморіалу «Іхні імена будуть жити вічно».

Базова загальна

532 учні 9 класів шкіл міста минулого тижня отримали свідоцтва про базову загальну середню освіту. Урочисті заходи з нагоди завершення навчання відбулися в усіх загальноосвітніх закладах міста.

Захист зеленого фонду

Комунальні служби щоденно підтримують життєдіяльність міста. Працівниками КП «СпецЕко» велись роботи з нанесення розмітки на дорогах та поточного ремонту автошляхів.

Фахівці дільниці «Озеленення» посилено працюють над захистом зеленого фонду Горішніх Плавнів. Декілька разів на рік проводиться обприскування біопрепаратами дерев від грибкових хво-

роб та шкідників. Обробка проводиться біологічним препаратом, який нешкідливий для людини. Обприскування в жиллому секторі проводиться якомога раніше - із 6 до 8 години ранку, коли на вулицях небагато перехожих. На ділянках, віддалених від житлових будинків, фахівці можуть працювати й дещо пізніше, адже треба встигнути за відведений час обробити досить велику кількість рослин.

Купання не рекомендоване

За результатами лабораторних досліджень Горішньоплавнівського відокремленого підрозділу Державної установи «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» від 05.06.2023 р., у воді річки Дніпро в місцях купання на вул. Конституції кількість лактозо-позитивних кишкових паличок становить 2300 КУО, в затоці Барбарі - 6200 КУО, за нормою не більше 5000 КУО. Згідно з цими даними, не рекомендоване купання населення в затоці Барбарі.

Із ножовим пораненням

2 червня відділ № 2 в місті Горішні Плавні Кременчуцького районного управління поліції отримав повідомлення від медиків про ножове поранення.

На місце події прибула слідчо-оперативна група та оперативники місцевої поліції. У ході проведення слідчих дій встановлено, що під час спільного дозвілля між потерпілим, 1987 р. н., та його знайомим, 1988 р. н., виникла сварка, яка переросла в бійку. Під час конфлікту чоловік спричинив потерпілому проникаюче ножове поранення в живіт. Правопорушника затримано в порядку ст. 208 КПК України. Вирішується питання щодо повідомлення йому про підозру та обрання запобіжного заходу.

- Потерпілого з тілесними ушкодженнями госпіталізовано до лікарні, де його прооперовано, - зазначив начальник відділу № 2 Кременчуцького районного управління поліції Дмитро Забігайло.

Відкрито кримінальне провадження за ч. 1 ст. 121 (умисне тяжке тілесне ушкодження) ККУ.

У разі визнання вини судом фігурантові кримінального провадження загрожує до 8 років позбавлення волі.

Каховська ГЕС.
Наслідки

6 червня 2023 о 2.30 ночі російські військові підірвали Каховську ГЕС, яка була замінована ними ще наприкінці лютого 2022 року. Цей теракт (з-поміж усього, що відбувалося в Україні з 24.02.2022) матиме найбільш масштабний вплив на природні екосистеми.

Дані сейсмозвідки підтверджують піддрив Каховської греблі. Норвезька сейсмічна група Norsar заявила, що сигнали регіональної станції в Румунії вказують на вибух о 2:54. При цьому було зафіксовано підземні коливання, що може підтверджувати закладення вибухівки вглиб станції.

Каховське водосховище - друге за площею в Україні (2155 км²) та перше за об'ємом води (18,19 км³), розташоване в трьох областях України (Запорізька, Дніпропетровська та Херсонська) і має довжину 240 км. Спорудами гідровузла довжиною майже 4 км рівень р. Дніпро було піднято на 16 м. Тому негативні наслідки цього теракту для дикої природи проявляться на площі не менш як 5000 км² (зона затоплення та зона осушення). Лише територія, яка була вкрита водами водосховища останні 68 років і тепер щонайменше на роки опиняється просто неба, буде більшою за 1000 км².

Піддрив дамби Каховської ГЕС - це найбільший акт екоциду, який росія вчинила з початку повномасштабного вторгнення в Україну. На цьому наголосив міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець. За його словами, піддрив дамби Каховської ГЕС матиме катастрофічні наслідки:

~ в результаті підризу до річки Дніпро потрапило щонайменше 150 тонн мастиля з ризиком подальшого витoku ще більшого обсягу. Пляма нафтопродуктів потенційно може прямувати в Чорне море;

~ у Чорне море також може потрапити й певна кількість утворених унаслідок дій росії відходів руйнації;

~ у зоні можливого затоплення опинилися понад 80 населених пунктів,

Не нашкодь

Попри намагання окупантів знищити нашу країну разом з усім живим, що її населяє, ми не перестаємо турбуватися про кожну живу істоту, народжену на цій землі. Днями в тилових областях прийшов час провести літній облік мисливських тварин, полювання на яких заборонене з початком введення в Україні воєнного стану.

Задля забезпечення об'єктивного контролю за використанням та відтворенням тварин у мисливських угіддях регулярно проводиться облік чисельності диких тварин та птахів. Підрахунок здійснюється шляхом спостереження на підгодівельних майданчиках, фото-, відеофіксації, шумового прогону, підрахунку слідів та опитування місцевих жителів. У мирний час особливу увагу приділяють тим видам, кількість яких в угіддях має тенденцію до зменшення, бо це дає можливість вчасно ввести заборону на полювання цих видів на певний період, до-

поки їхня кількість знову не стане оптимальною. Сьогодні ж ми маємо знати, як під час війни поводить фауна, щоб допомогти дичині вижити.

- Одним із найважливіших завдань сьогодні є контроль чисельності мисливських звірів і птахів, - говорить директор мисливсько-рибальського господарства «Тахтаївське» Олег Зінченко. - Такий облік надає повну інформацію щодо місця мешкання тварин, їхньої чисельності, статевого й вікового розподілу. Зараз - час літнього обліку мисливських тварин, серед яких, до речі, червона лисиця, яка є основним джерелом розповсюдження сказу серед тварин.

Цьогоріч, за оприлюдненими нещодавно даними регіонального управління Держпродспоживслужби, від сказу на Полтавщині загинули дві лисиці. Як стверджує очільник господарства «Тахтаївське», в нашому районі сказу лисиці зафіксовано не було. Але традиційна боротьба з хижакими в угіддях ведеться. Кількість популяції контролюється за допомогою живопасток. Матеріал від впольовано

звіра «тахтаївці», чи не єдині на весь Кременчуцький район, направляли на перевірку - хвороби не виявлено. Тож із цього приводу місцевим мешканцям хвилюватися не слід. А от у єгерів приводів для хвилювання вистачає.

- Цього року бачимо запізнілі виводки як у тварин, так і у птахів, - констатує співрозмовник. - Якщо раніше приплід у диких тварин з'являвся навесні, а в кабанів - ще в лютому, то тепер лише в червні бачимо новонароджену лісову малечу. Ще й фіксуємо зменшення приплоду поголів'я: там, де раніше народжувалося по 5-6 дитинчат, тепер - по 1-2. Чи через погодні умови, чи через цьогорічне поширення чумки серед диких тварин - встановити важко. Але подібна ситуація чи не в кожному лісовому господарстві. Тож результат сьогодні невтішний: звіра в угіддях мало, виводки пізні, що загрожує тим, що в зиму вони підуть не такі зміцнілі. Якість вплинути на це ми ніяк не в змозі. Наше завдання - охорона і підтримка.

А охороняти живність є від кого. Якщо контролювати чисельність хижаків на території єгері можуть, то вплинути на збільшення кількості здичавілих собак - аж ніяк. Тож і доводиться лише фіксувати випадки нападу колишніх домашніх улюбленців на молодих козликів та птахів.

- Зрозуміло, що ми намагаємося зарадити цій ситуації, але вирішити проблему нереально, - додає пан Олег. - Тому варто хоча б допомагати. І тут потрібно звернутись до містян із проханням у разі виявлення дитинчат тварин, які вочевидь не потребують термінової допомоги, не чіпати їх, аби мама, яка втекла, намагаючись відвести від малечі небезпеку, повернувшись, не відчула присутності людини та не відмовилась від неї. Наше найголовніше завдання сьогодні - не нашкодити, адже картина не лише невтішна, а й непередбачувана.

Софія ПАЛЯНИЦЯ

◀ адже дамба Каховської ГЕС утримує об'єм близько 18 куб. м води;

~ під загрозою знищення 333 види тварин і рослин, які мають різний природоохоронний статус, та 25 типів оселищ;

~ деякі екосистеми Україна може втратити назавжди, зокрема в нацпарках «Нижньодніпровський», «Великий Луг», «Кам'янська Січ», «Білобережжя Святослава».

За словами Руслана Стрільця, водним ресурсам уже орієнтовно завдано збитків на 2 млрд гривень.

Рівень води на Херсонщині продовжує знижуватися. Станом на ранок 14 черв-

ня середній рівень води на підтоплених територіях Херсонської області знизився до 2,49 м. 45 населених пунктів залишаються затопленими (з них 28 розташовані на правому березі Дніпра і 17 - на лівому). Лише на правобережжі досі затоплено близько 3103 будинків.

За інформацією НЕК «Укренерго», доступ ремонтних бригад до мереж усе ще дуже обмежений. У Херсонській області залишаються знеструмленими понад 40 тис. споживачів, у Миколаївській області - понад 2 тис.

Газета «Телеекспрес»

Засновник - ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

Відповідальна за випуск - редакторка О. О. Тарантіна

№ 24 дата виходу 15.06.2023 Наклад 1000 Замовлення № 404

Ціна за домовленістю.

Адреса редакції газети «Телеекспрес»:

39800, Полтавська область м. Горішні Плавні, проспект Героїв Дніпра, 54

Тел. (05348) 44500, 067-300-2752 E-mail: teleexpress@trkgok.pl.ua

Друк виконано ТОВ «Комплекс»

м. Дніпро, вул. Автотранспортна, 23

Реєстраційне свідоцтво ПЛ-738 от 20.02.2006 р.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.

Автор несе повну відповідальність за достовірність інформації,

точність наведених фактів. У телепрограми можливі зміни.

Використання матеріалів тільки з дозволу редакції.

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

Порівняй, отримуй і надавай

Війна руйнує українську інфраструктуру, економіку й довкілля, тож попереду нас чекає не лише важка боротьба за перемогу, а й тернистий шлях відбудови. Проте частина територій уже звільнена й починає відновлюватися, український уряд працює над стратегічними планами. На щастя, наше місто наразі не зазнало руйнувань. А от для покращень простір є завжди. «ТЕ» поцікавився в горішньоплавнян і гостей міста, як вони оцінюють місцеву сферу послуг.

Неможливо уявити сучасне життя без послуг. Так чи інакше ми самі або надаємо їм, або користуємось ними. Таким чином ми взаємодіємо між собою і утворюємо єдиний організм, громаду. Тут ціла наука. Соціологія!

Уже неодноразово доведено психологами, соціологами та іншими дослідниками суспільства, що людина найкраще розвивається у взаємодії з іншими. Тобто щось отримує, але щось і віддає. Так виникає поняття послуги. Вони є найрізноманітніші: соціальні, розважальні, культурні, освітні, комунальні, торговельні, медичні тощо.

Якщо поглянути філософськи й написати метафорично, то рівень якості послуг у громаді можна порівняти зі здоров'ям людини: якщо вони на високому рівні, то й організм (громада) почуватиметься щасливою й задоволеною. Якщо хочете, це є певним показником, оцінкою нашого життєвого простору.

Щоб дізнатися, як у нашому місті оцінюють надання різних послуг, було проведено відповідне опитування. У ньому брали участь не тільки ті мешканці, які не перший рік проживають у Горішніх Плавнях, а й гості міста, внутрішньо переміщені особи. Це дало можливість почути різні думки, нові ідеї, порівняти досвід громад. А порівняння себе з іншими спонукає нас до розвитку.

Тож спробую об'єктивно висвітлити почуті від людей думки. Зазначу, що в опитуванні брали участь люди віком від 18 років і старші. Серед яких 17,6 % - віком 18-25 років, 29,4 % - 25-30 років, 52,9 % - 35 і більше років (ці люди виявилися найактивнішими).

Загалом якість послуг у місті за шкалою від 1 до 5 переважна більшість (73 %) оцінила в 3-4 бали. При цьому 1 бал не поставив жоден, а 13 % респондентів зупинилися на оцінці у 5 балів.

Серед таких, якими споживачі повністю задоволені, називали послуги КЖРЕПів,

адміністративні послуги, а також відзначили високу якість доріг.

- Заклади освіти - супер! Спорту в місті дуже багато, секцій різних, спортзалів, - зазначає **Ольга Дмитрівна**.

- Мені подобається сфера б'юти-послуг: перукарні, салони краси, косметологія, манікюр, педікюр і все, що пов'язано з красою нашого тіла. Є достойні спеціалісти на будь-який смак. Я повністю задоволена, - додала пані **Катерина**.

Багато почув думок і про кав'ярні, кафе та ресторани. Загалом люди відзначають достатню кількість закладів, але думки щодо сервісу в них були неоднозначними. Думаю, інформація нижче буде особливо цікавою власникам таких закладів. Це дасть їм змогу покращити обслуговування, а можливо, й надихне створити щось нове!

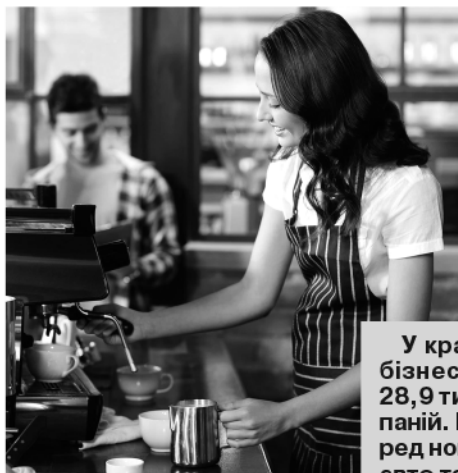
- На мою думку, в Горішніх Плавнях не вистачає якісних закладів громадського харчування. Так, у місті зараз доволі багато кав'ярень, кафе і ресторанів, але обслуговування, асортимент страв, напоїв залишає бажати кращого. Майже немає місць зі своєю неповторною атмосфе-

рою. А досвід відвідування закладів громадського харчування в інших містах показує, що саме це є запорукою успіху. Було б дуже класно, якщо б були більш тематично спрямовані заклади: бари для поціновувачів спорту, автентичні кав'ярні з особливою стилістикою тощо. Ресторани із чітко визначеним колом страв. Наприклад, лише італійська кухня або традиційна українська. Зараз усе якесь змішане і від цього - безлике, - ділиться з нами пані **Світлана**. - Так, є ресторани, які позиціонують себе як заклади із суто українською кухнею. Але водночас пропонують відвідувачам і піцу, і бургери, і ще безліч нетрадиційних для

нашої кухні страв. Від цього руйнується і втрачається сама концепція закладу.
- З кав'ярнями ситуація ще більш гнітюча, - додає пан **Костянтин**. - Ця форма закладів громадського харчування є

тер'єр. На зразок «Пузатої хати», - каже пан **Сергій**.

- На низькому рівні торгівля, мережа розваг для дітей, кафе, - пояснює пан **Олександр**. - Інколи, щоб купити речі, наприклад, доводиться їхати в Кременчук. Слабкий вибір та сервіс обслуговування.
- Відсутні молодіжні хаби. Хотілося б бачити заклади для молоді, де можна було б з користю проводити час, - переконала пані **Олена**.

На запитання, які сфери послуг потребують вдосконалення, люди назвали й медицину, й розважальні, освітні, торговельні послуги тощо. Думок виявилось настільки багато, що вмістити все в одну статтю не було жодної можливості. У

У країні продовжує рости кількість нових бізнесів. У травні українці зареєстрували 28,9 тис. нових ФОПів та 3,6 тис. нових компаній. Найпопулярнішими нішами бізнесу серед нових користувачів залишаються ритейл, авто та мобайл.

однією з найприбутковіших, бо саме там можна і працювати, і влаштувати ділові зустрічі, і вчитися, і просто гарно зустрічати ранок. Кав'ярень у місті безліч, але, на жаль, ні атмосфери, ні досвідчених баристів немає. Окрім банального еспресо та кави з асортиментом різних домішок (солодкі муси, карамель тощо), у кав'ярнях нічого не пропонують. При тому, що умовна фільтр-кава, V60, ристрето не є фінансово затратними для власників кав'ярень.

- Я лише пів року проживаю в Горішніх Плавнях, - каже пані **Оксана**. - На мою думку, тут недостатньо розвинена сфера креативних послуг. Думаю, було б класно, якби поширюва-

подальшому «ТЭ» намагатиметься продовжувати висвітлювати ці важливі соціальні питання.

Також респонденти відзначали позитивну динаміку у сфері послуг з появою в нашому місті переселенців.

- Люди з Харкова, Дніпра, Херсона та інших міст України вносять певний колорит у наше життя, - пояснює пан **Артем**.
- Вони займають вільний простір для біз-

За даними SaaS-платформи для управління бізнесом RemOnline, у травні до квітня обсяг замовлень у підприємців у сфері послуг та торгівлі виріс на 14%. Це навіть більше, ніж було в останній місяць напередодні великої війни.

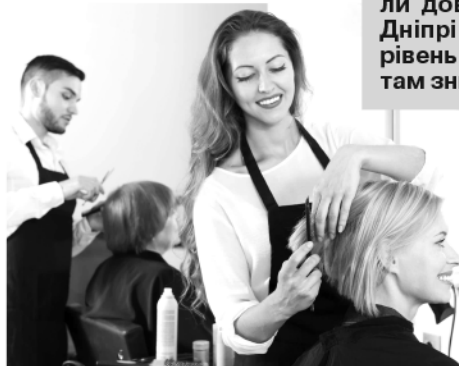
Збільшили обсяг замовлень та перевищили довоєнний рівень і в Одесі, Львові та Дніпрі. Лише Харків досі не може вийти на рівень січня 2022 року. Кількість замовлень там знизилася до 74%.

несу, створюють робочі місця. А з появою конкуренції зростає і якість послуг. Наприклад, я знаю, що в місті з'явилася низка кафе, велопрокат, ремонтні майстерні комп'ютерної техніки. І це, я вважаю, великий плюс.

Під час розмови з людьми відчувалася здорова критика і прагнення до кращого. Думаю, що це чудово. Бо якби ми були всім задоволені на 100%, нам не було б куди зростати. Багато хто з нас подорожував іншими європейськими країнами, і нам є із чим порівнювати. І тільки рух уперед, подолання перешкод веде

На Полтавщині 43 ВПО отримали гранти для створення власного бізнесу на понад 10 млн грн. Загалом в області долучилися до проекту «єРобота» 273 людини.

Найбільше мікрогрантів одержали ВПО, які проживають у Полтавській та Кременчуцькій громадах.

лись варіанти творчої самодіяльності: сучасні театральні студії, студії музичного звукозапису, виставки модернового мистецтва, «квартирники», вечори сучасної мистецької самодіяльності тощо. Тоді й молодь більше зацікавлювалася б мистецтвом, а не лише естрадою. Проводила своє дозвілля більш якісно, ніж зараз у деяких випадках.

- Не вистачає звичайного закладу швидкого харчування. Щоб і недорого, і гарний ін-

нас до розвитку та вдосконалення. Якщо більшість людей, тим більше під час війни, оцінили рівень послуг у 3-4 бали, то після перемоги пройде зовсім короткий відрізок часу, і, я впевнений, ми житимемо ще краще й будемо однією з найпотужніших європейських держав.

Ігор ДЕНЯК

Картинки з менталітету

Аутсайдером із якості надання послуг у місті багато хто назве Укрпошту. Вона застрягла десь там, на початку 90-х. Темп обслуговування не витримує жодної критики, про тайм-менеджмент, КПІ, організацію робочого простору там не чули. І навіть ніколи не бачили, як працює «Нова пошта», де є чого повчитися.

Черга із трьох осіб - це мінімум хвилин на 20. Оператор - жіночка середнього віку, з манікюром такої довжини, що по клавішах клавіатури вона може тицяти виключно кульковою ручкою. Адже передусім - краса, а швидкість обслуговування - то вторинне.

Надаю е-документ із «Дії». Той самий, який проходить контроль на блокпостах у Києві. Але не у відділенні Укрпошти міста Горішні Плавні. На логічне запитання: «Чому Ви вважаєте його недійсним?» у відповідь пролунало: «Ми не Київ, у нас немає сканера». Так а чия це проблема? Із якогось закутка російською (згідно із законодавством, сфера послуг у країні має бути виключно державною) лунає: «Правила для всех одинаковые». І знову запитання: які правила, для кого вони однакові? Але ставити їх сенсу немає.

Протягом цього часу (а це близько 20 хвилин) біля сусіднього віконечка жіночка дуже поважного віку, спираючись на тростину, не може докликати оператора взагалі, а тільки чує у відповідь: «Та зараз вона підійде!» Це все, що треба знати про якість послуг Укрпошти.

P. S. Посилку я все одно отримала, адже моїх аргументів було значно більше. А пенсіонерка так і чекала того оператора, який мав «зараз підійти».

Ольга ТАРАНТИНА

Позивний - «Берегиня»

День медика - особливий, а в умовах воєнного стану він набув ще більшої значущості. Більшість представників цієї професії відзначатимуть його на робочому місці, рятуючи поранених військових і цивільних, допомагаючи внутрішньо переселеним через війну українцям. Саме такою є моя співбесідниця - військова медикіня з позивним «Берегиня».

Початок шляху

42-річна Марія Литвиненко-Назаренко з позивним «Берегиня» народилася в Харкові. І саме в цьому місті пройшла шлях від волонтера у 2014 році до військової медицині за контрактом у 2021 році.

- Закінчуючи школу, мріяли про вступ до військового навчального закладу, - пригадує Марія. - Але в ті часи ситуація зі вступом за таким напрямом для дівчини була досить складною, якщо твій батько не полковник. Тому було обрано медичний напрям, до того ж дідуся із бабусею - медики, і звісно, що це було досить близько.

Вступила до фахового медичного коледжу за напрямом «сестринська справа», після закінчення продовжила навчання в Харківській державній академії фізичної культури на кафедрі спортивної

медицини та фізичної реабілітації. Досвіду набувала в дитячій та дорослій реанімації. Із 2014 року стала кураторкою волонтерського проекту «Берегиня», на меті якого була підтримка воїнів АТО й виготовлення маскувальних сіток. Мрію стати військовою було втілено у 2021 році, коли Марія уклала контракт із ЗСУ на посаді старшого бойового медика.

Родина це бажання не підтримувала, тому і дізналася про це майже в останній момент.

24 лютого 2022 року «Берегиня» зустріла в Мар'їнці, де перебувала з жовтня 2021. Маючи військовий досвід, відразу зрозуміла, що відбувається, адже щодо неминучості великої війни ілюзій не мала з літа 2020 року.

- За тиждень до початку повномасштабного вторгнення я попередила ро-

дину про те, що потрібно бути напоготові. Тривожні валізи було зібрано, маршрут евакуації розроблений, - пригадує Марія. - І родина дійсно виїхала, але отой «щасливий» квиток отримала, опинившись наступного дня вже на окупованій території. І до безпечного місця родина змогла дістатися тільки за 76 діб.

Медицина цивільна і тактична

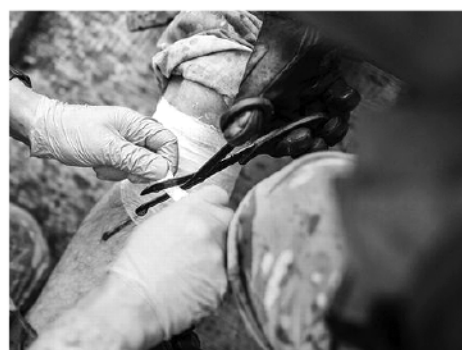
- Різниця між цивільною і тактичною медициною приблизно така ж, як між стоматологом та оперуючим хірургом, - усміхається жінка. - Наче обидва лікарі, але зовсім різні. Хоча все одно на 90-95 % ви-

користую набутий у цивільному житті досвід. І, звісно, пам'ятаю першу людину, яку врятувала в бойових умовах. Це було не бойове поранення, адже життя та здоров'ю військових загрожують не лише вони. Приховані чи хронічні хвороби в бойових умовах значно частіше проявляються та загострюються. Саме так і сталося в моєму випадку.

А взагалі питання щодо медичного персоналу дуже болюче. Його не вистачає, а дівчат, яких більшість серед медперсоналу, на нулі одиниці. Багато тих, хто, не маючи медичної освіти, закінчивши лише курси тактичної медицини, на відмінно справляється зі своєю задачею краще, ніж цивільні медики. Адже хороший військовий медик - це не тільки кваліфікація, вміння та навички, це ще висока стресостійкість. Дуже висока. Щодо забезпечення - це на 90 % волонтерська допомога. І часом здається, що армія тримається тільки завдяки їм.

Залізна леді

Військові медики також зазнають поранень, саме так сталося і з моєю співбесідницею. Це трапилося в березні минулого року під час обстрілу в районі Мар'їнки - в Марію влучили уламки снаряду.

- Напередодні підрозділ змінив дислокацію, - пригадує жінка, - і на новому місці неможливо було облаштувати укриття. А єдиним більш-менш безпечним місцем був колодязь. І, дивлячись на нього, я розуміла, що в разі обстрілу буду вимушена стрибати саме туди і це може погано закінчитися. Передчуття мене не підвело. Свою порцію уламків вибухівки я отримала, а на додачу ще й зламану ногу. Першу допомогу надавали побратими, адже навчити рятувати себе я їх все ж таки змогла. І, як виявилось, це було не даремно. Із задачею вони впоралися, і я отримала дорожочинний шанс дістатися до шпиталю в Кураховому.

Лікарі витягли з її тіла частину уламків, але кілька з них лишилися. Це з'ясувалося вже після евакуації в тиловий шпиталь. Загрози для життя, за словами лікарів, вони не несуть, тому їх залишили, і Марія, всміхаючись, називає себе ще й «залізною леді». Реабілітацію після поранення жінка проходила в Ужгороді. Але непосидюча натура не давала спокою, Марія зв'язалася із місцевими волонтерами і просто неба на липовій алеї цього міста влаштувала майстер-клас із плетіння сіток. А після закінчення лікування повернулася до місця призначення - в зону бойових дій на Донецькому напрямку.

Наслідки можуть бути важкими

- Якою б стресостійкою не була людина, все одно моменти відчаю бувають, - зазначає Марія. - Зізнаюся, що був момент, коли хотіла писати рапорт щодо переводу на другу лінію. Адже постійний стрес, обмежене коло людей, з якими ти 24/7 протягом тривалого часу, - це все

позначається на психічному стані. Але в мене є знайома психологиня. Я не соромлюся про це казати і вважаю, що допомога таких фахівців зараз дуже важлива. Тож час від часу звертаюся до неї по допомогу. Багато військових і цивільних відмовляються працювати з такими спеціалістами, вважаючи, що проблеми не існує. На жаль, багато хто з них не хоче зрозуміти, що нам усім, хто пережив психотравмувальну подію (а війна - це саме те), вже зараз потрібна допомога. І з досвіду знаю напевно, що наслідки можуть бути вкрай важкі. Часом позбутися такого стану допомагають сльози, часом - сміх. І хоча на війні гумор буває аж надто чорний, але без нього ніяк. А фізичну втому легше перенести, ніж психологічну. Багато хто врятовується сном, як тільки є вільна хвилина, будь-де і в будь-якій позі - притулилися і заснули. І коли все закінчиться, я теж буду спати, дуже довго. Такий досвід я мала, він мене наздогнав після роботи в дитячій реанімації. Така собі захисна реакція організму - сплячка. А жінкам не місце в армії, тим паче на війні. Це руйнує їхню жіночу енергетику.

За повідомленням пресслужби Міністерства оборони України, на початок травня 2023 року в українських військових формуваннях служать 42 тисячі жінок, що становить чималий відсоток від загальної кількості військовослужбовців.

Для порівняння: у 2021 році, до початку широкомасштабного вторгнення росії в Україну, кількість жінок у лавах Збройних сил становила близько 30 тисяч.

Майже 5 тисяч військовослужбовиць перебувають безпосередньо на передовій. При цьому за час російської агресії 107 жінок, на жаль, загинули або отримали поранення.

Віра в неминучу Перемогу

За словами медицині, найважче пережити втрату. Адже саме в цьому випадку ти розумієш, що нічого вже не можеш вдіяти і змінити. Усе інше - в наших руках.

- Мотивує віра в неминучу Перемогу, - впевнена Марія. - Зворотного шляху немає і бути не може. Ця межа пройдена навіть для мене. Перебуваючи в нетривалій відпустці, я чітко розуміла, що наразі шлях у мене один, і я маю робити саме те, що зараз роблю. І дім у мене там, де мій рюкзак та побратими, і так до самої Перемоги. Люди поряд - різні. За віком, за соціальним статусом. Перебуваючи цілодобово в одному колективі, ти бачиш їх саме такими, якими вони є насправді.

Мрія про майбутню Україну

- Моя мрія про майбутню Україну більше схожа на утопію, - всміхається Марія. - Головне не тільки виграти війну, важливо не програти мир. Корупційні історії, відсутність відповідей на незручні питання, просування сумнівних осіб на ключові державні посади... Це все нікуди не зникло. Після Перемоги на місяць, а можливо й більше, я поїду туди, де є сонце, море, немає москалів і взагалі небагато людей. Таким чином буду відновлювати свій психологічний та фізичний стан. А потім десь серед Карпатських гір та полонин я відкрию реабілітаційний центр для військових - саме такий, як я хочу.

Ольга ТАРАНТИНА

Літо з користю

З 1 червня розпочався літній пленер (малювання на повітрі) учнів художньої школи Горішніх Плавнів. Така практика триває два тижні. Це продовження навчального процесу поза шкільними стінами, на відкритому просторі, на природі, яка надихає і спонукає до творчості.

Пленер - невід'ємна складова навчального процесу, завдяки якому вихованці вдосконалюють навички малювання на відкритому повітрі в умовах природного освітлення. Учні вчаться збирати матеріал для роботи над ландшафтним та архітектурним пейзажем.

Ярослава Котенок

- Дуже подобається малювати нашим діткам білий замок у міському парку. Завдяки практиці поза стінами класу вдається поглибити знання у сфері живопису, малюнка, композиції в процесі роботи. Значно розширюються знання та практичні навички цілісного сприйняття природи з урахуванням тону та кольорового стану освітлення середовища, - поділилася викладачка випускного класу Ірина Черниш.

- Під час такого виду практики дітки роблять різні замальовки квітів, дерев, тварин та водночас відпочивають. Зазвичай при хорошій погоді заходи проводяться на свіжому повітрі в різних куточках нашого прекрасного міста: в парку, біля фонтана, поблизу озера та церкви. Дуже подобається творити учням у сквері Ferrero. Цього року розпочалася наша літня практика з конкурсу малюнка

Елізавета Зіміна

на асфальті 1 червня в Міжнародний день захисту дітей, - розповідає викладач художньої школи Світлана Богомаз. - У кожного класу своя програма. Перші класи роблять простіші замальовки (квіти, дерева). Старші виконують складніші завдання (архітектура, люди, транспорт). Великий плюс такого виду заняття - навички малювання з природи, що неможливо зробити у шкільних класах.

- Робота на природі - це хороші навички, адже малювання з фото - зовсім не те. Неможливо відчутися змін природи,

Олександра Квашук

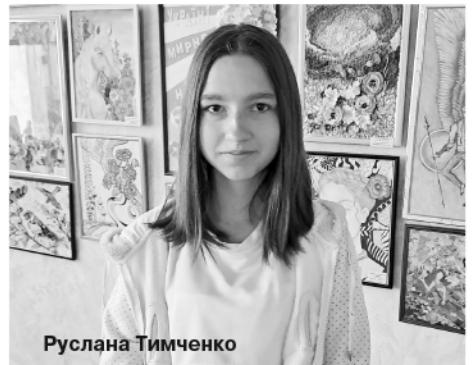
різних відтінків світла, кольорів, фактури. Ще ми вчимося швидко все замальовувати, щоб встигнути передати всі тон-

Евгенія Смородова

кощі, - розповідає викладач молодших класів Дарина Теняєва.

Вихованці художньої школи із задоволенням поділилися своїми враженнями від пленеру.

Руслана Тимченко

- Мені найбільше подобається робити архітектурні замальовки з природи. Нещодавно малювали міст біля церкви, фонтан у парку, білий замок. Я в захваті від такого виду занять, - говорить Руслана Тимченко.

- Цього року я випускниця школи. Переважно на літній практиці малюємо архітектурні пам'ятки, і мені це дуже подобається. Виконуємо роботу в акварелі та графіці. Я з радістю працюю на природі, адже поєднується навчання та спілкування з друзями, - розповіла Яна Палюх.

Яна Палюх

- Це мій останній пленер, адже я вже закінчила художню школу. Люблю, коли працюємо в парку біля замку, фонтана. Робота на свіжому повітрі дуже

Стратегія на майбутнє

Українська влада й бізнес уже сьогодні розробляють конкретні кроки для відбудови України. Здобутки Ferrexpo в проєктах з декарбонізації оцінили експерти високого рівня.

Форум «Великий день з NV», який відбувся 8 червня в Києві, зібрав представників української влади й бізнесу для об-

говорення, а також поділилися своїм баченням перспектив.

Ярославна Блонська розповіла про якісну та своєчасну підготовку компанії до всіх можливих сценаріїв ще на початку 2022 року, що дало змогу менеджменту ухвалювати виважені рішення для забезпечення безпеки трудового колективу, його збереження, продовження ефективної роботи підприємств та реалізації вже роз-

За даними GMK Center, доля Ferrexpo у ВВП України 2021 року склала 1,3 %. Експорт компанії у 2022 році склав 3 % від обсягів загального експорту України. У 2015 році у Ferrexpo розпочали реалізацію проєкту із заміщення газу біопаливом (соняшниковим лущпинням) - за даними 2022 року, заміщення склало близько 35 %. У липні 2021 року компанія інвестувала у створення сонячної електростанції потужністю 5 МВт. У планах і будівництво сонячної електростанції потужністю 20 МВт, зараз триває підготовка проєктно-кошторисної документації. Нині в компанії в рамках декарбонізації працюють над запуском електролізера.

- Рада директорів Ferrexpo торік задекларувала стратегію Carbon Zero, і за 2022 рік компанія скоротила викиди CO₂ на 31 %. Маємо мету до 2030 року скоротити викиди до 50 %. «Зелена» сталь і декарбонізація - те, чим ми живемо, тому кілька років поспіль виробляємо окатки прямого відновлення з вмістом заліза вище 67 %, які дозволяють під час виготовлення сталі зменшити викиди на 49 %, - наголосила Ярославна Блонська.

Наталка ВЕРЕМЧУК

говорення аспектів відновлення України після перемоги. Напрацювання Ferrexpo - лідера гірничодобувної галузі в Україні, де впродовж останніх кількох років реалізують ініціативи, спрямовані на збереження та відновлення ресурсів, презентувала директорка з маркетингу Ярослава Блонська. У дискусійній панелі «Нова енергія країни» учасники обговорили кроки, які вже зараз робляться для прискорення процесу післявоєнного відновлення, й труднощі, з якими стикаються їхні компанії через повномасштабне вторг-

початих проєктів. А це й підготовка бомбосховищ на території підприємств; і зустрічі з працівниками, на яких людям пояснювали, що вже зроблено для їхньої комфортної та безпечної роботи, а які кроки попереду, а також те, що від стабільної роботи підприємств в Україні залежить її економіка й обороноздатність. Завдяки домовленостям, досягнутим з партнерами, певні компанії-споживачі залізородних окатків виробництва Ferrexpo придбали великі обсяги продукції наперед, щоб тим самим підтримати компанію.

надихає. Усе бачиш інакше. Найкраще мені вдається малювати природу, - вважає Єлизавета Зіміна.

- Я учениця першого класу. Мені дуже подобається літня практика. Сподобався конкурс малюнка на асфальті 1 червня, - зазначила Ярослава Котенок.

- Малювати люблю біля фонтана аквареллю. Літня практика мені подобається. Я з радістю проводжу тут час із друзями та здобуваю нові вміння й навички, - поділилася Олександра Квашук.

- Я люблю літню практику. Запамяталось, коли малювали біля церкви й озера, робили замальовки відпочивальників на пляжі. Навчаюся перший рік у художній школі й дуже щаслива, що нарешті потрапила до неї, - ділиться Євгенія Смородова.

А для тих, хто тільки розглядає можливість вступу до художньої школи, пові-

домляємо, що прийом дітей віком від 7-8 років триватиме в перші два тижні вересня.

Леся ОНІКІЄНКО

Подарунок на 10-річчя

САМБО
Тернопіль 2023

Гідний результат показали вихованці «Елефанту» на чемпіонаті України з боротьби самбо.

11-13 червня Тернопіль приймав чемпіонат України серед підлітків (12-14 років) з боротьби самбо. Змагання зібрали понад 400 учасників із 19 регіонів нашої держави. Нагороди розігрували юнаки та дівчата 2009-2011 років народження.

У складі команди Полтавської області виступили й п'ятеро вихованців ЦДР «Елефант». Як у самих спортсменів, так і в їхніх тренерів Юрія Ляшенка та Костянтина Бурдуна було чимало хвилювань і очікувань. Та результати виправдали всі сподівання. Владислав Цветков здобув звання чемпіона України у ваговій категорії +71 кг. А Єлизавета Прядко стала срібною призеркою у вазі 55 кг.

- У Владислава Цветкова в категорії було понад 20 спортсменів, - розповів голова ГО ЦДР «Елефант» Юрій Ляшенко. - Він провів чотири зустрічі й усі виграв: три з них - чистою перемогою й у фіналі - за очками. У вирішальному поєдинку за перше місце він зустрівся з полтавчанином, з яким вони вже давно конкурують. Причому вийшли у фінал вони з різних підгруп. Та Влад мав перевагу над своїм суперником. У Єлизавети Прядко в категорії змагалося 18 дівчат. Вона також провела чотири зустрічі й поступилася лише у фіналі - сильній суперниці, що торік уже ставала чемпіонкою України, та ще й на два роки старшій. Варто зазначити, що Ліза 2011 року народження, тож боролася зі спортсменками на рік-

два старшими за себе. Вона за останній рік зробила дуже помітний поступ у спорті. І в категорії юнаків у неї ще два роки попереду, тож є непогана перспектива. А Влад - 2009 року народження, тому переходитиме в категорію кадетів.

Особливо приємним стало таке досягнення вихованців у рік 10-річчя заснування центру «Елефант» - справжній подарунок для себе, тренерів і закладу.

Під вітрилами

Вихованці ДЮСШ № 3 м. Горішні Плавні вдало виступили на чемпіонаті України з вітрильного спорту.

Цього року Львівщина вперше на кілька днів стала морським регіоном і приймала чемпіонат України з вітрильного спорту. Перегони відбувалися у с. Залужжі. Раніше змагання проводили у приморських областях - на Херсонщині, Одещині, Миколаївщині. Однак через війну довелося обирати нову локацію.

Учасниками чемпіонату стали близько 70 спортсменів, які змагалися за першість у різних вікових категоріях, основна з них

- до 18 років. Географія учасників широка. Здебільшого, були представлені південні та центральні області України.

Спортсмени змагалися в 11 вікових категоріях, презентували свої вміння в 4 видах програм ILCA та ULTRA, а самі змагання складалися з 12 перегонів флоту.

Успішно виступили на чемпіонаті вихованці тренера Віталія Васильєва з ДЮСШ № 3 м. Горішні Плавні.

У класі ILCA 6 (жінки і юніорки) II місце здобули Анна Дегасюк і Анастасія Бондарь.

У класі ILCA 4 (юнаки до 16 років) II місце виборов Марк Перовський.

У класі ILCA 4 (юнаки до 18 років) III місце завоював Богдан Михайленко.

Чемпіонат України - це можливість для спортсменів заявити про себе, покращити особисті результати і потрапити до складу збірної України.

На рідній воді

Відкрита першість дитячо-юнацької спортивної школи № 3 серед юнаків та дівчат з веслування на байдарках і каное пройшла в нашому місті в перші дні червня.

1-2 червня в Горішніх Плавнях на затоці Барбара відбулися перегони на байдарках і каное. На воду вийшли юнаки й дівчата 2007-2008 та 2009-2010 років народження. Вони виборювали перемогу в одиночках і двійках на дистанціях 200 м та 1000 м.

Так, в одиночних заїздах у своїх категоріях перші місця посіли Володимир Дюмін, Владислав Байдак, Заріна Сільченко, Назар Павленко, Богдан Салівон, Арина Ільїна, Марк Ганонченко.

Срібними призерами в особистому заліку стали Веніамін Тарасенко, Владислав Нагорний, Анастасія Максимович, Єгор Биков, Марк Ганонченко, Матвій Козаченко.

Володарями бронзових медалей у змаганнях вийшли Володимир Дмитренко, Роман Шустер, Аріна Гудкова, Артем Дебелий, Матвій Козаченко, Богдан Салівон.

У двійках звання чемпіонів вибороли пари Володимир Дюмін - Артем Рудик, Роман Шустер - Максим Онищенко, Назар Павленко - Богдан Резніков, Марк Ганонченко - Богдан Салівон, Єгор Биков - Артем Дебелий.

Срібні медалі на рахунку дуетів Артур Якут - Мілан Пилипчук, Владислав Нагорний - Данііл Цвирінько, Єгор Биков - Артем Дебелий, Рустам Луценко - Максим Тумаха, Веніамін Тарасенко - Микита Фоменко, Назар Павленко - Богдан Резніков.

Бронзові нагороди здобули команди Веніамін Тарасенко - Микита Фоменко,

Ростислав Остапець - Ренат Колмиков, Максим Ніколайчук - Марко Ващук, Матвій Козаченко - Андрій Билина, Артур Якут - Мілан Пилипчук, Максим Павленко - Дмитро Мотіков, Кирило Ковальов - Євгеній Тібін.

Багато хто з учасників на цих змаганнях здобув відразу по декілька нагород, виступаючи на різних дистанціях і в одиночках, і у двійках.

Усі призери були нагороджені грамотами ДЮСШ № 3, а переможці додатково отримали кубки від ГО «Ферум».

З нагородами

Вихованці відділення дзюдо ДЮСШ № 1 вибороли медалі турніру на Львівщині.

У місті Золочів Львівської області на початку червня відбувся Всеукраїнський турнір із дзюдо на Кубок Маркіяна Шашкевича серед молоді 2011-2012, 2013-14 років народження. Змагання зібрали спортсменів із 7 областей України. Загалом за перемогу боролися 220 вихованців 10-13 років.

Юнаки, що займаються в дитячо-юнацькій спортивній школі № 1 Горішніх Плавнів, також поборилися за нагороди турніру. Денису Курманову вдалося вибороти золоту медаль. Срібним призером став Матвій Логодюк. На третю сходинку п'єдесталу пошани піднялися Ернест Батін, Вадим Штанько, Іван Новохатько та Георгій Копитін.

Сторінки підготувала Ксенія КОВАЛЬЧУК